

RECUEIL
—
LA PRAGMATIQUE
SANCTION
DE LA PLURALITE
DES BÉNÉFICES
PAR
GUILL. PARALDI
PARIS 1508

—
REGULÆ ORDINATIONES
ET CONSTITUTIONES
CAN
CELLARIÆ ALEXANDRI VI
BULLÆ PAPÆ
CASUS PAPALES

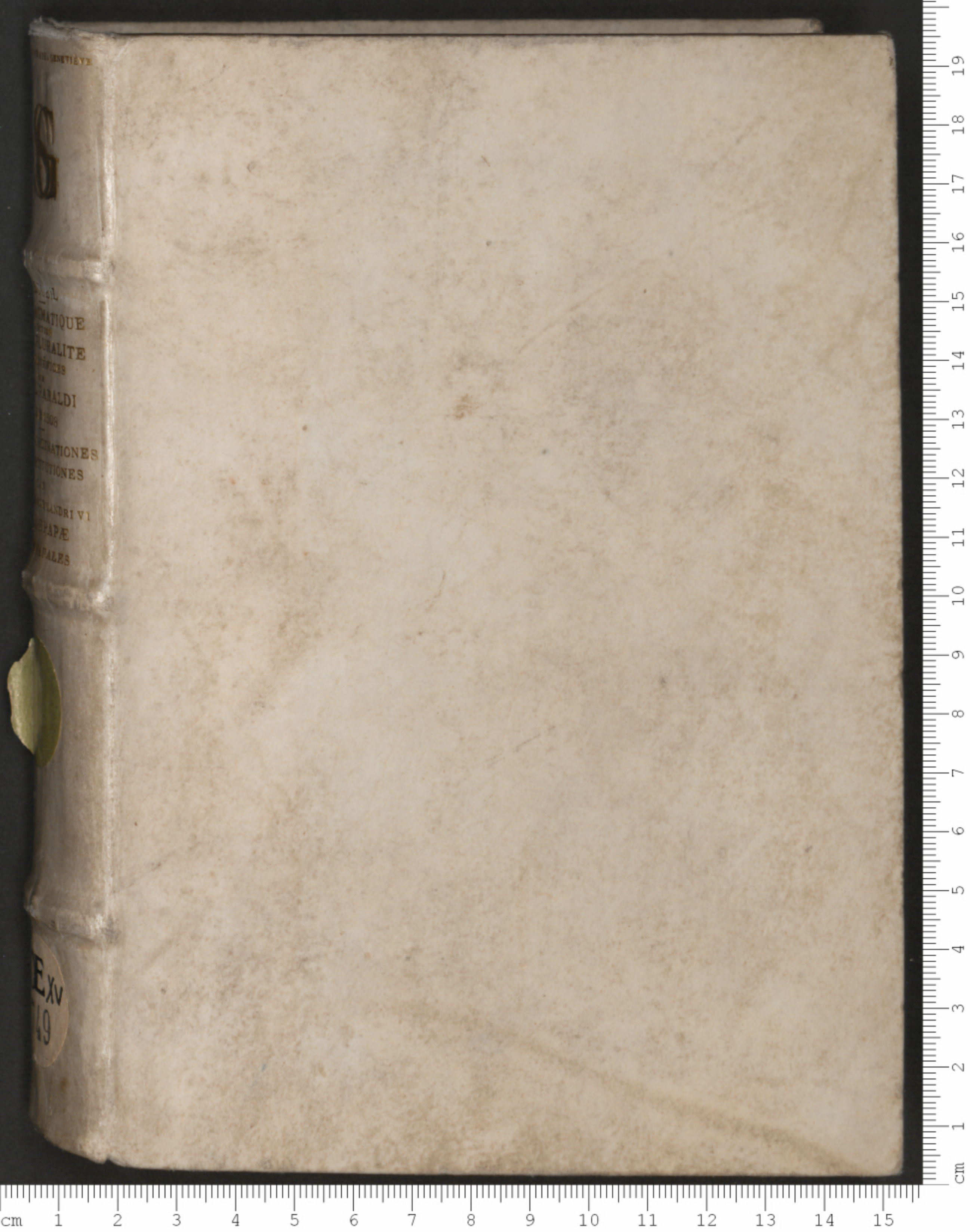

OE xv
749

**BIBLIOTHEQUE
NATIONALE**

Exv
49

Ex Bibliothecâ DE 749
quam 16000. Voll. constantem
huic Abbatiaë S. Genovefæ Paris.
Testamento legavit Car. Mauriti.
LE TELLIER Archiep. Remensis.
Obiit. anno 1710.

Toutes les fibres de a recuif

sont faites. F. B.

1710

(xv)E 749

1508.

1° La pragmatique sanction

avec

La pluralité des bénéfices par Paradi.

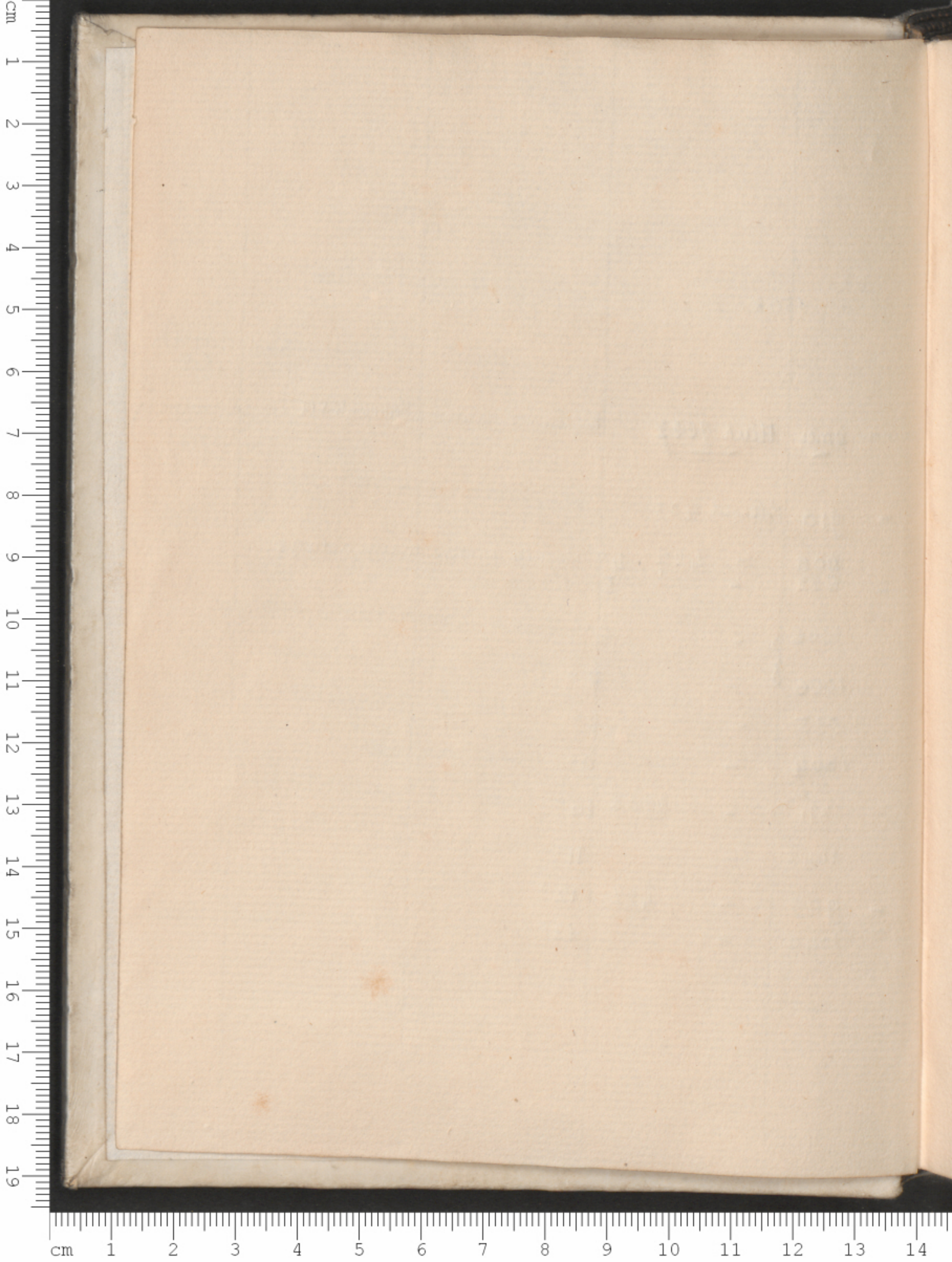
1508

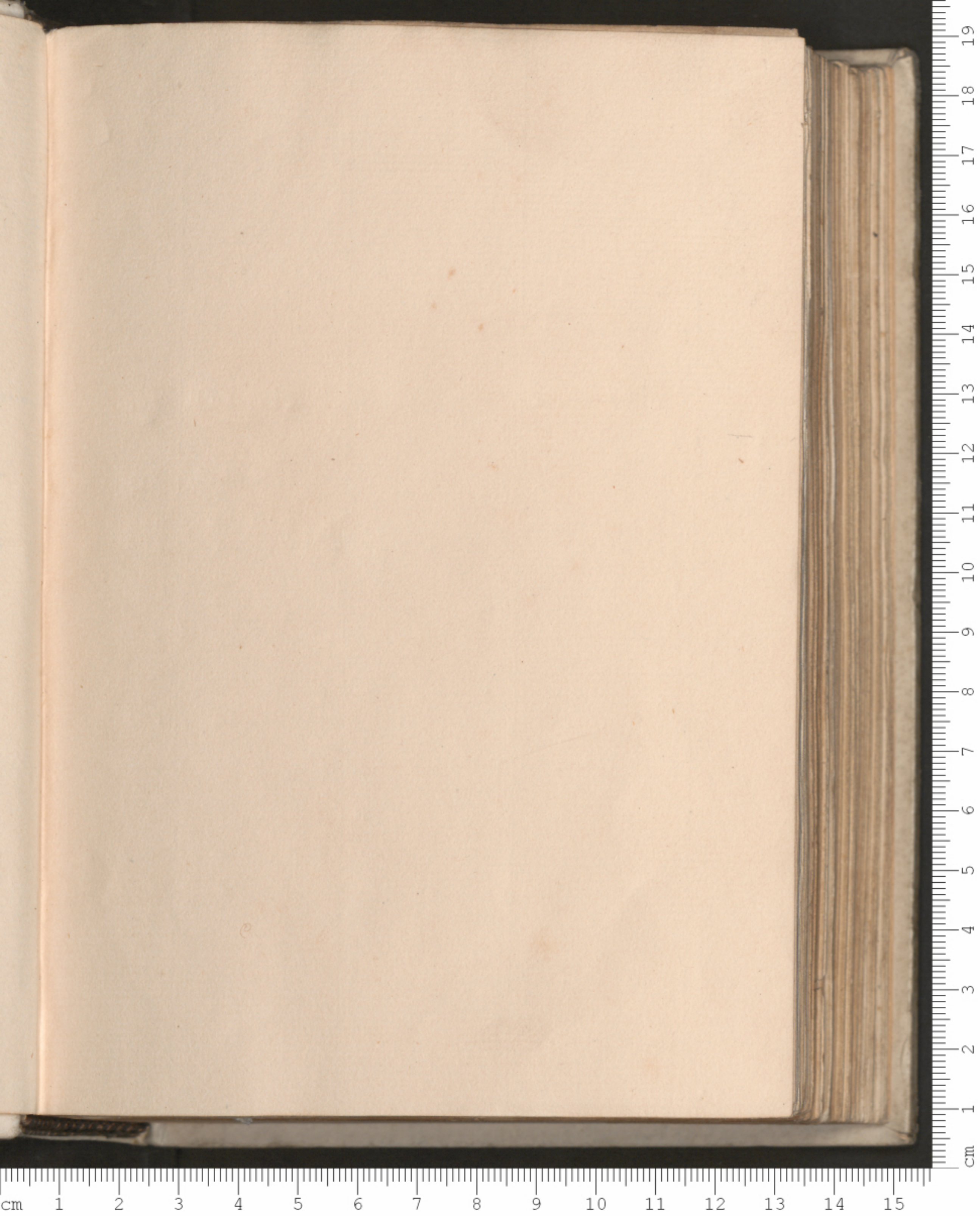
Daunou omis

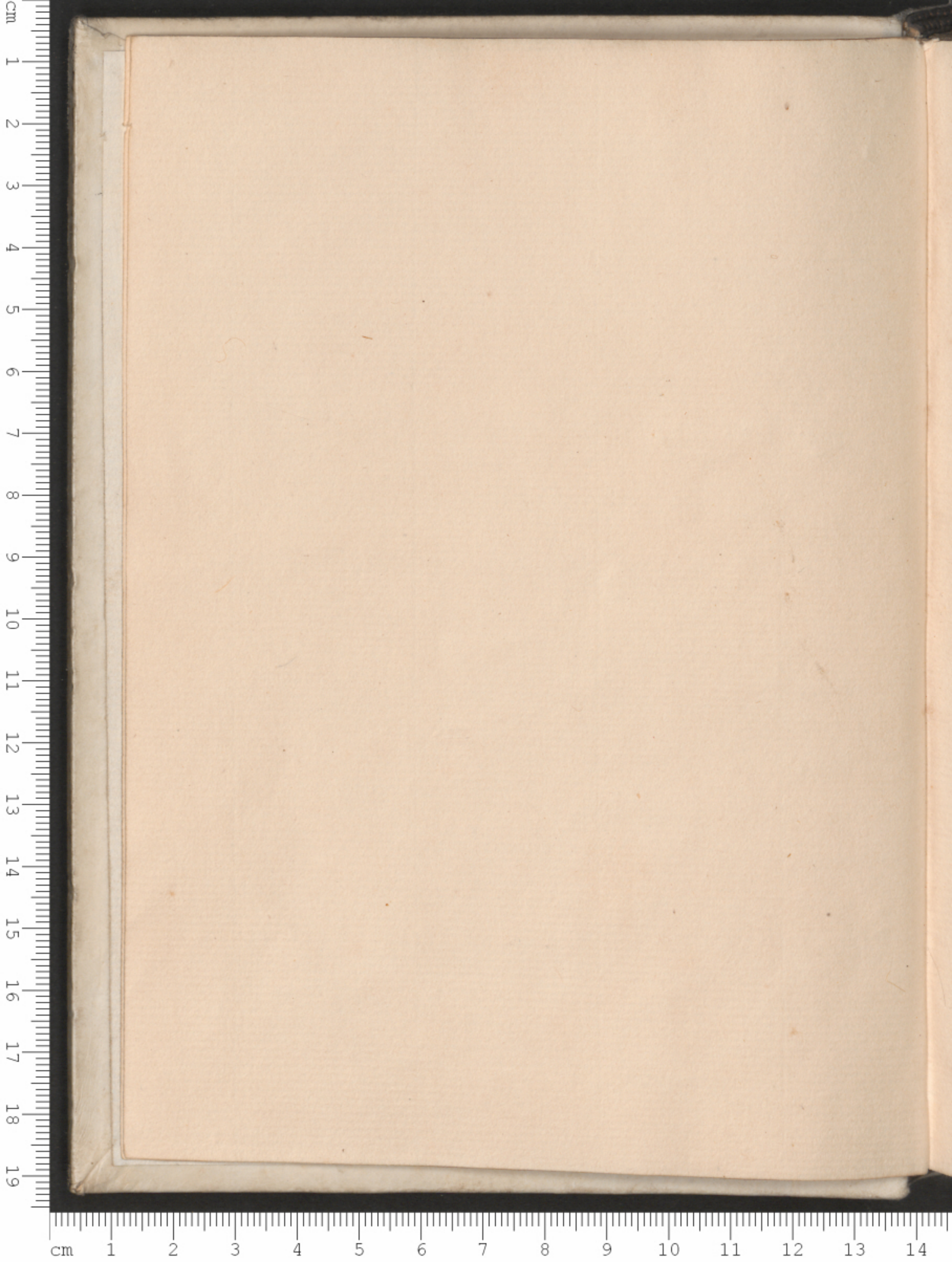
Hain 9227

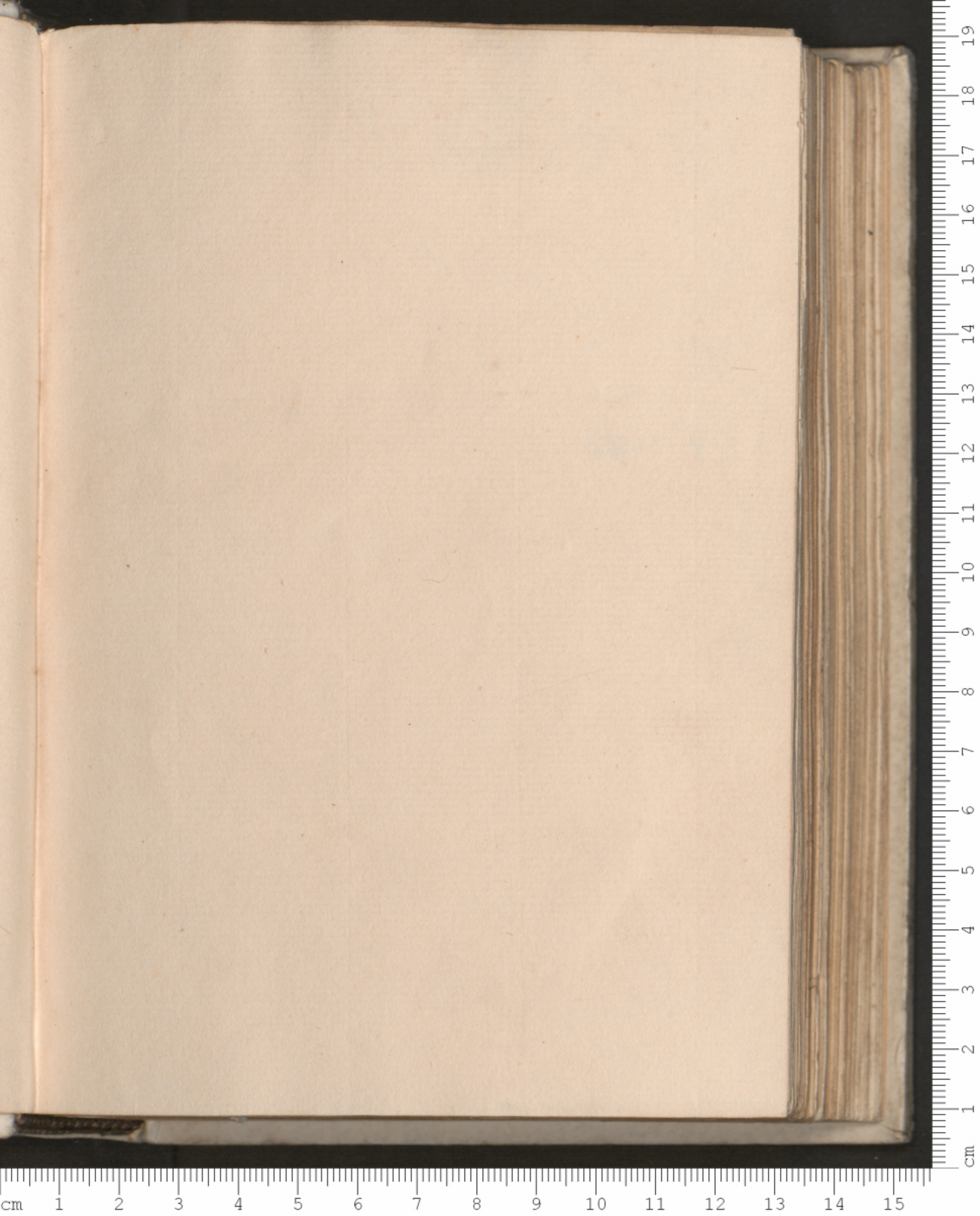
2° Regule, ordinationes... Innocentii VIII (le commencement manque.)

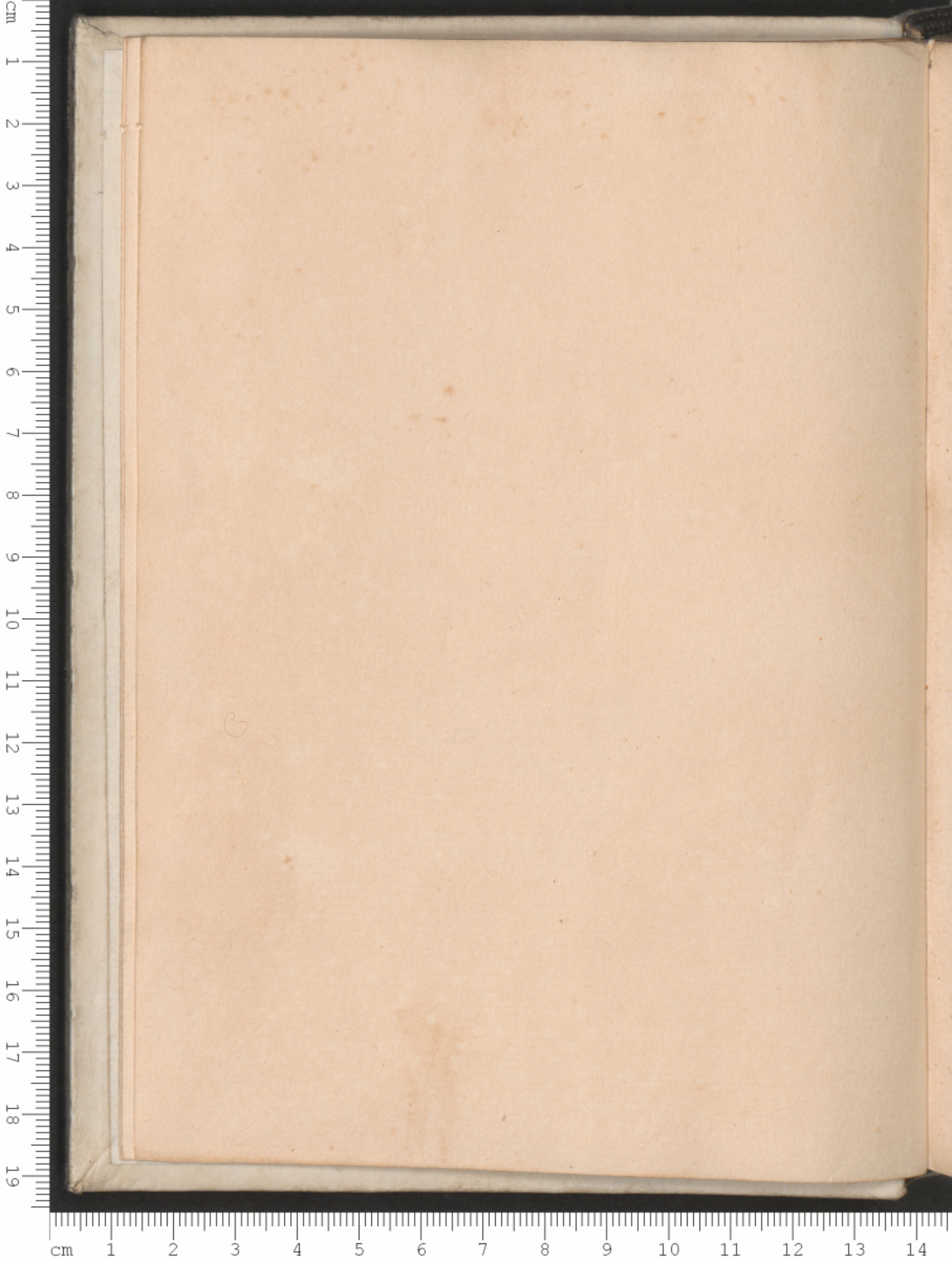
-	910	Pellechet 425	3°	Regule, ordinationes et
				Constitutiones Alexandri 6 pap.
-	909	- 427	4°	Regula preceptorum... 1498
-	622	-	5°	Bulla Innocent. 8. 1491
	1006	}	6°	Lexce cancellarie apostolicæ.
	1006	}	7°	Lexce penitentialium
	535	-	8°	Bulla de Beneficiis
	1004	-	9°	Casus papales
	311	- 3206	10°	Canones penitenciales
	1045	-	11°	de gratia expectativa
-	949	- 422	12°	Bulla in causa Bonini
-	1046	-	13°	modus vacandi beneficiorum

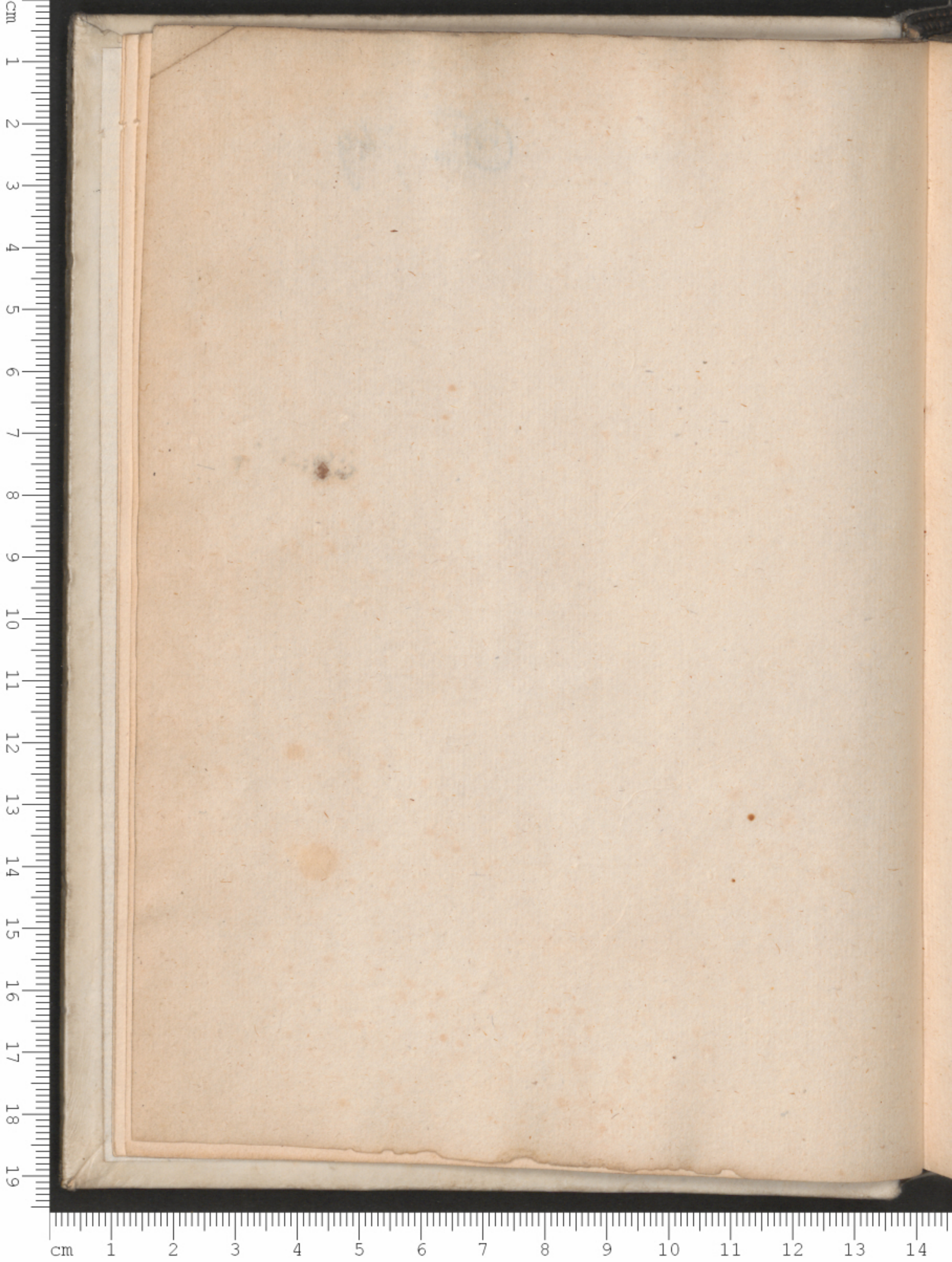

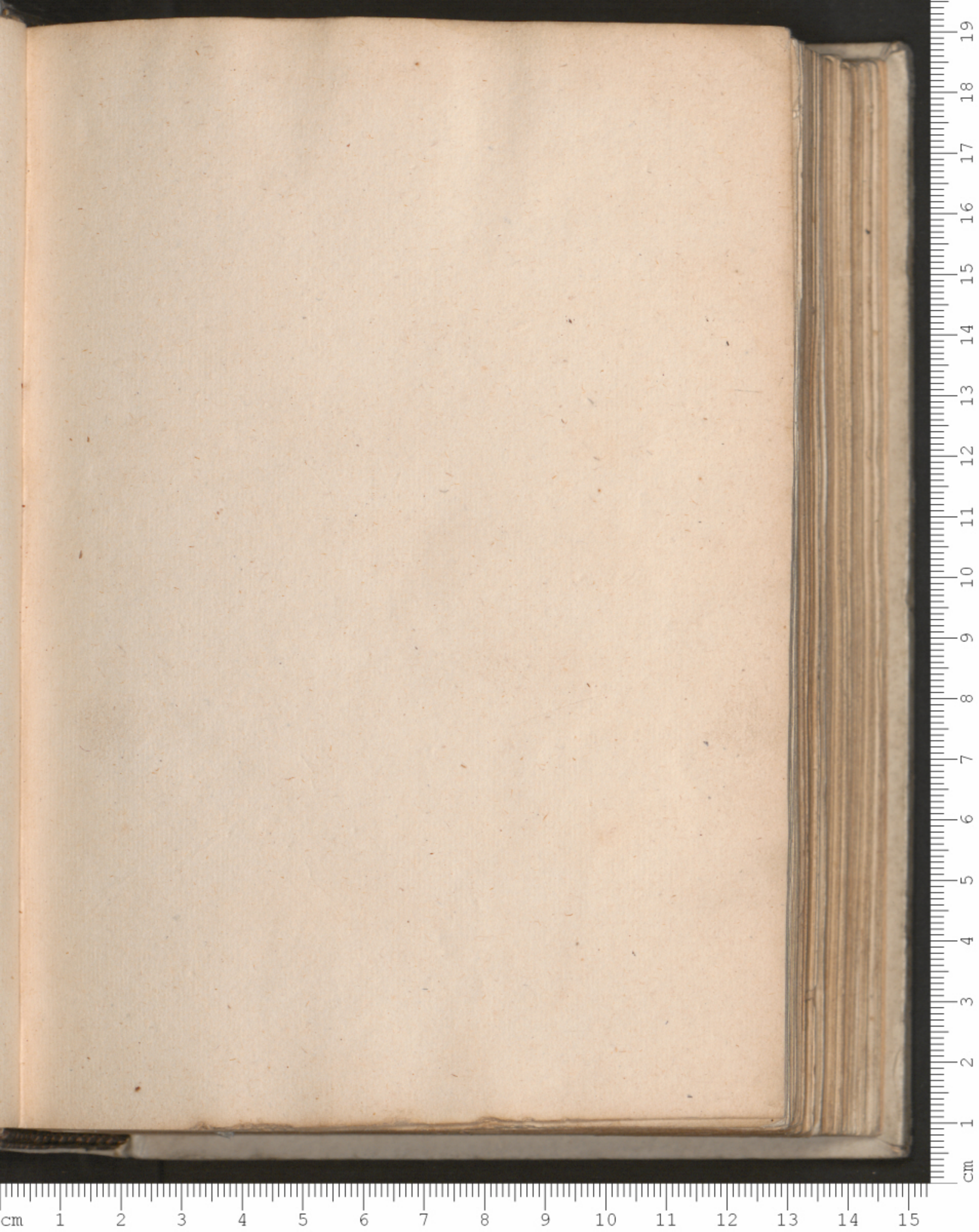
ⓧⓧ

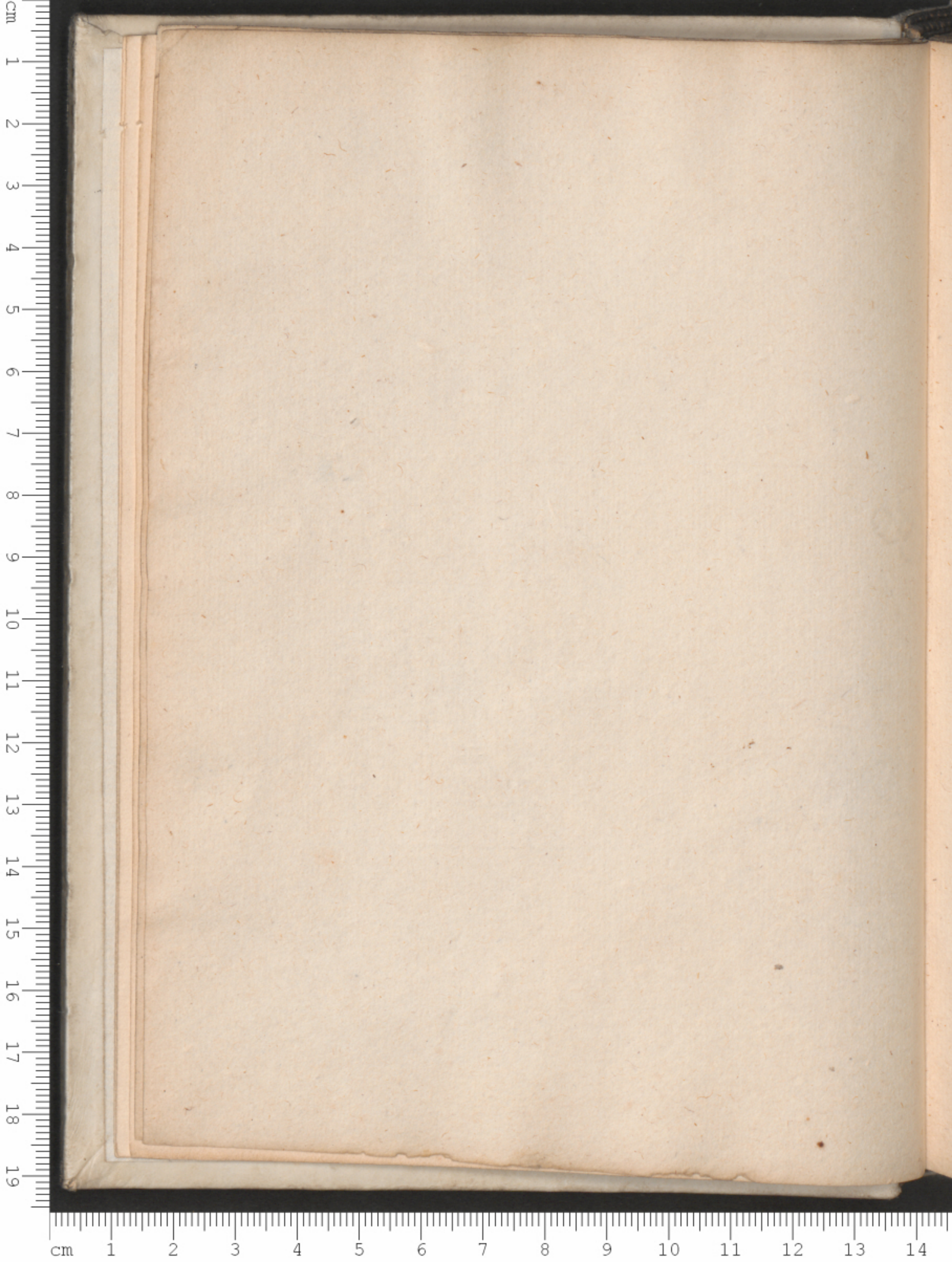
749

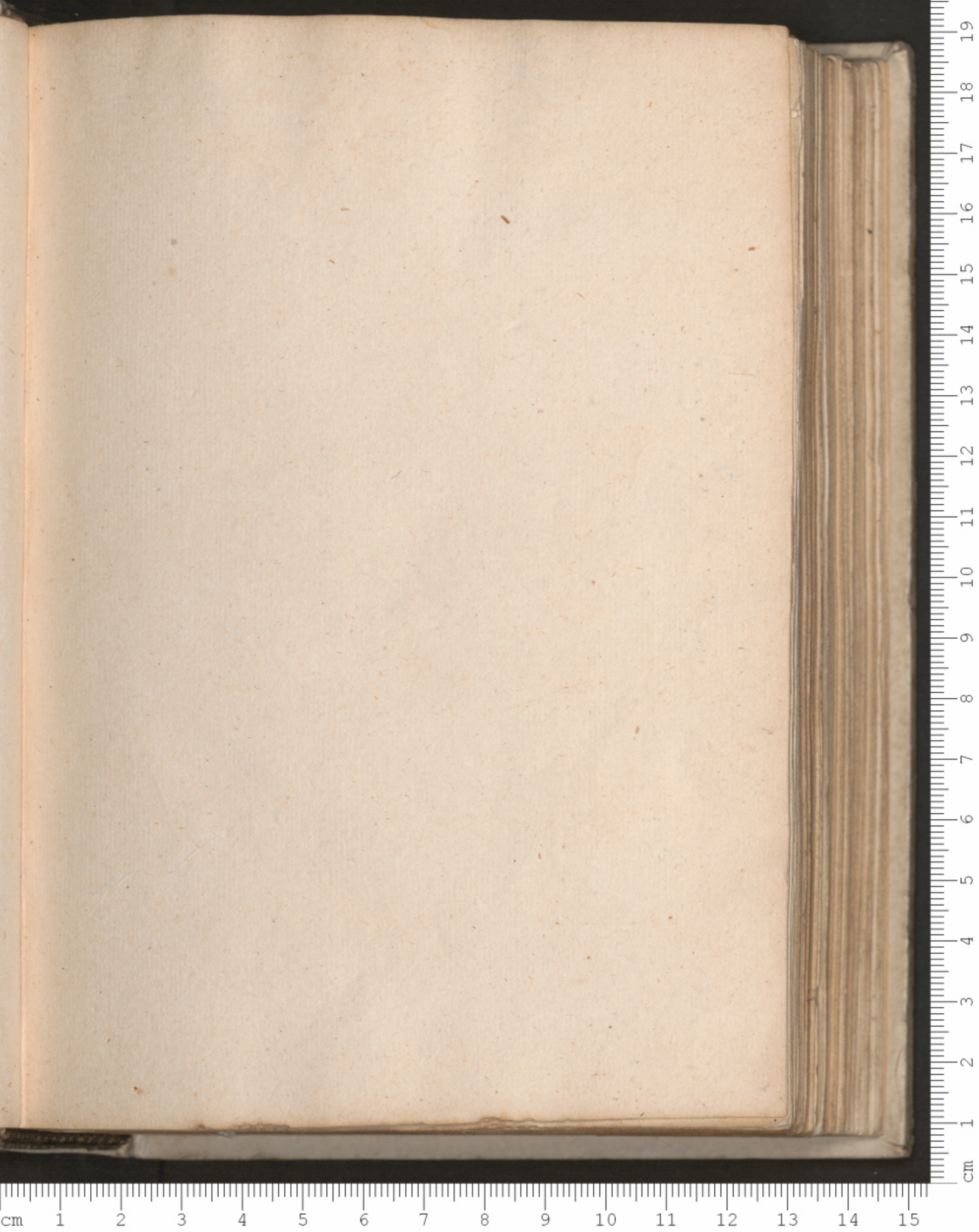
28-1-74

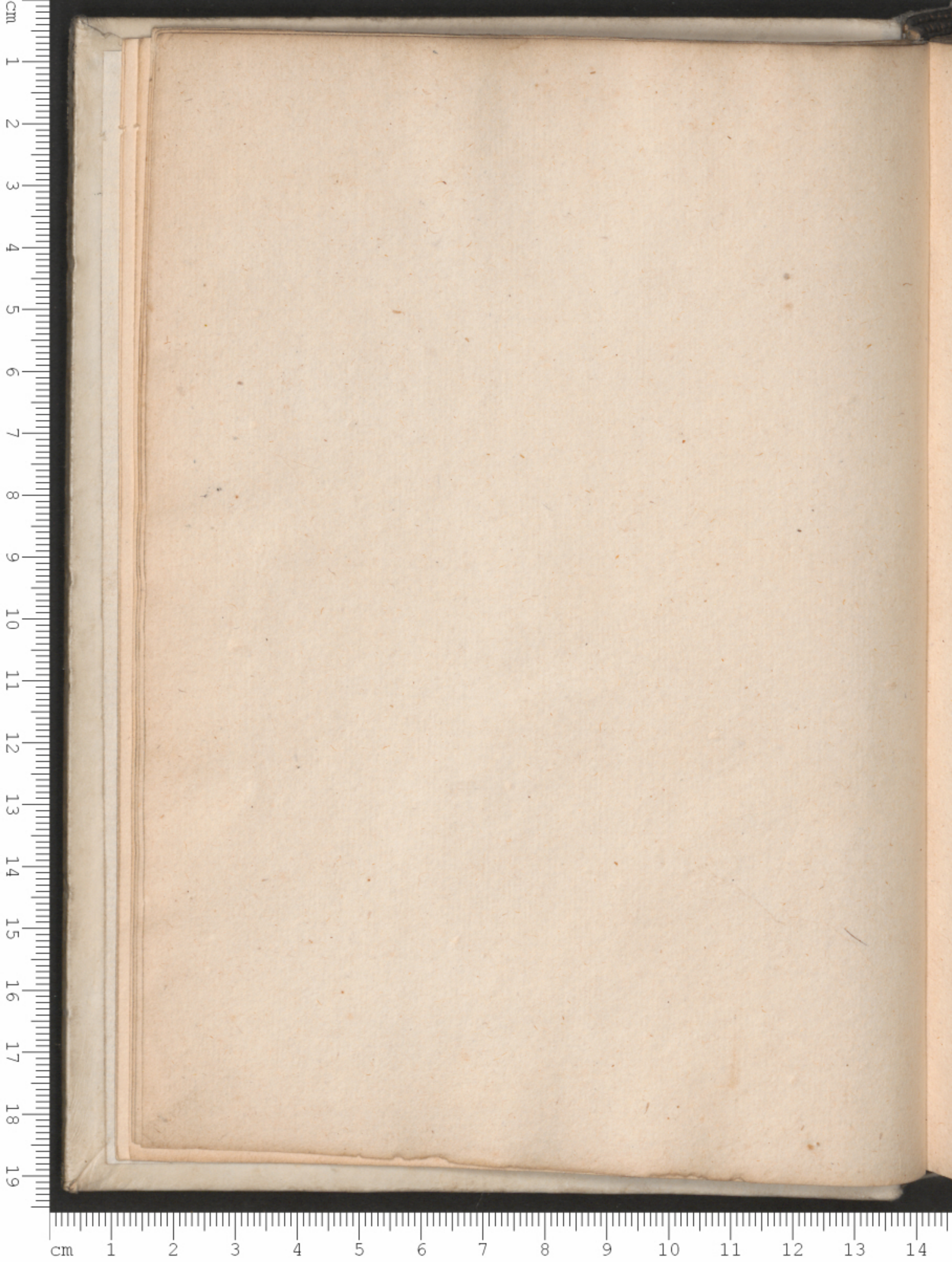

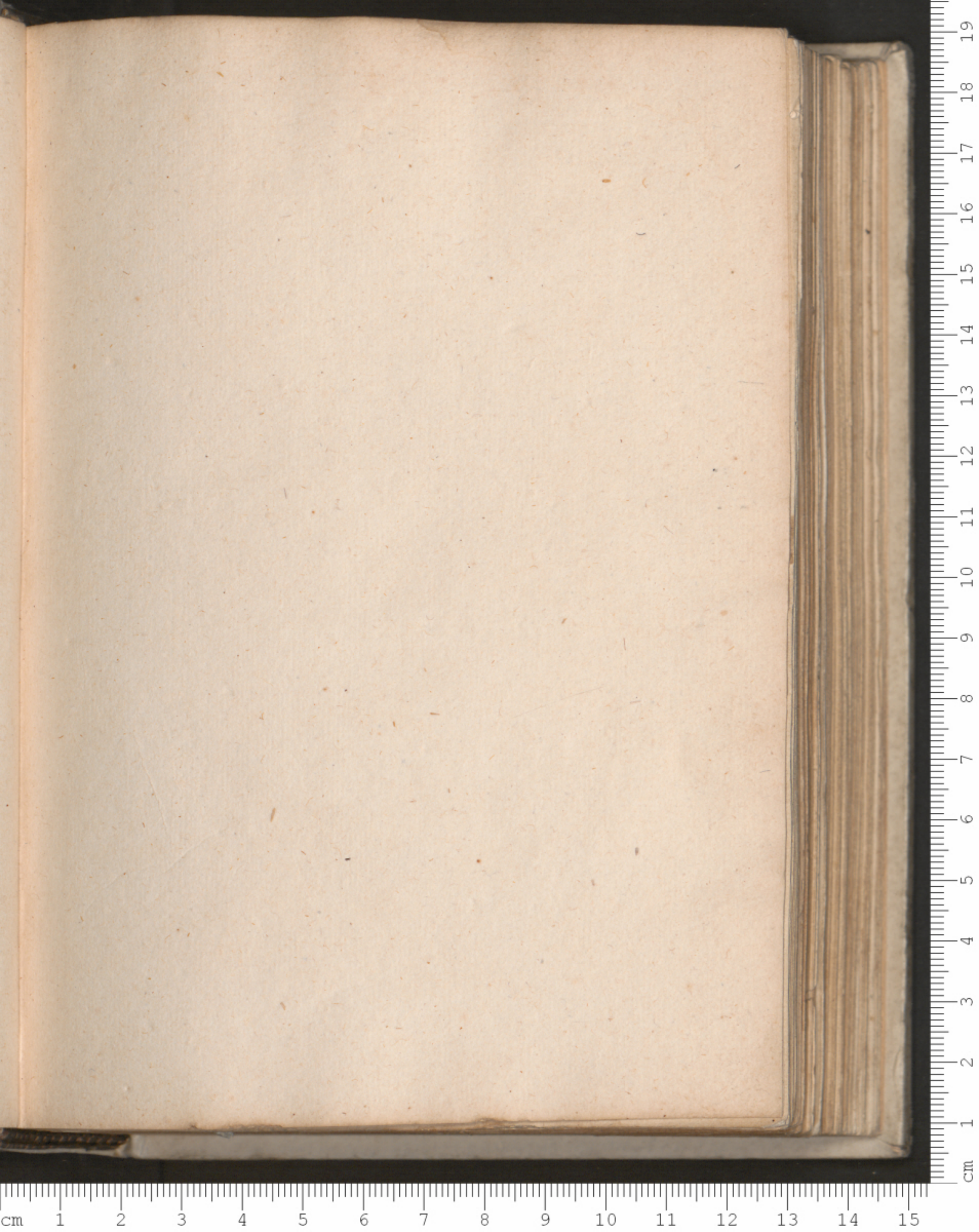

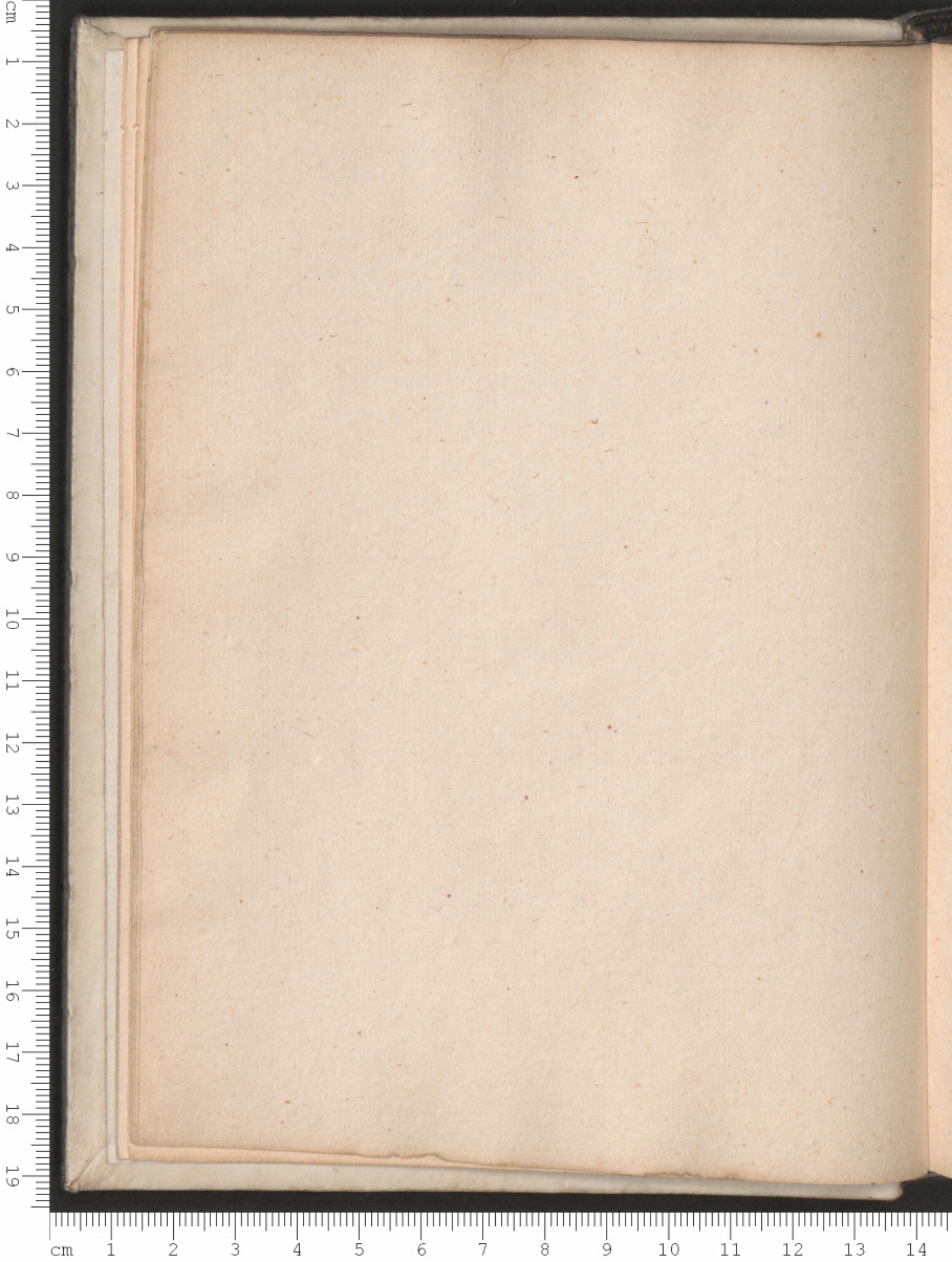

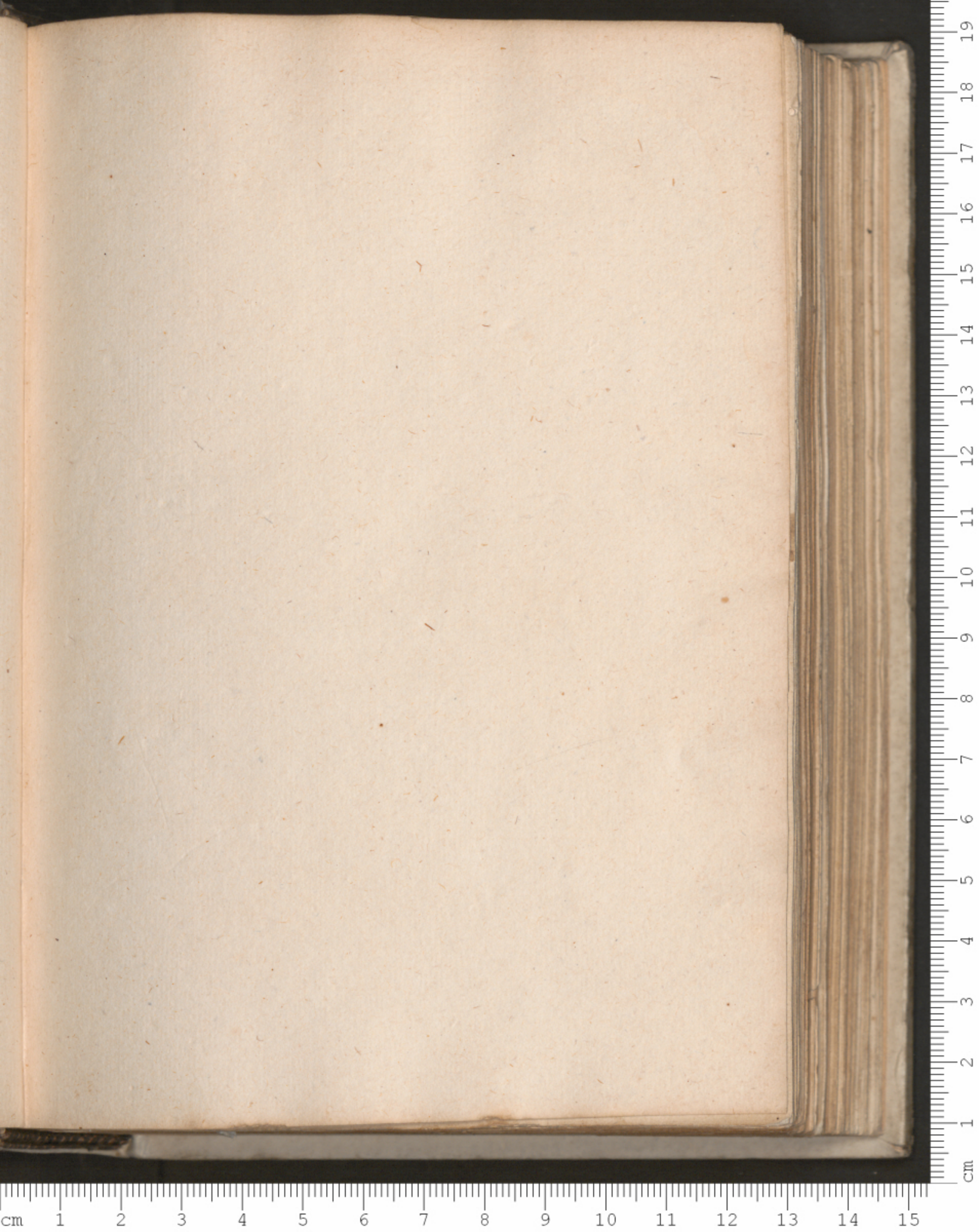

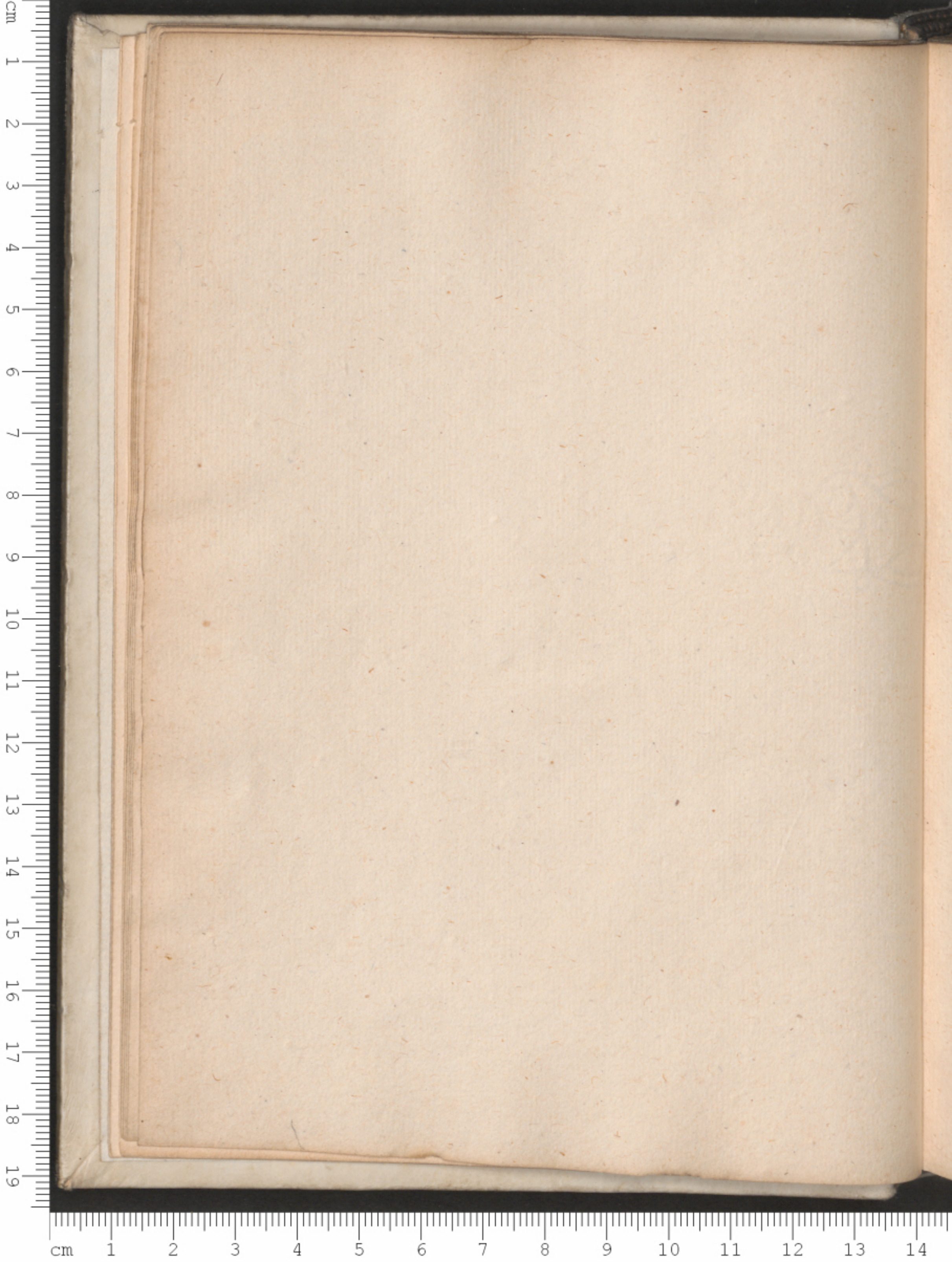

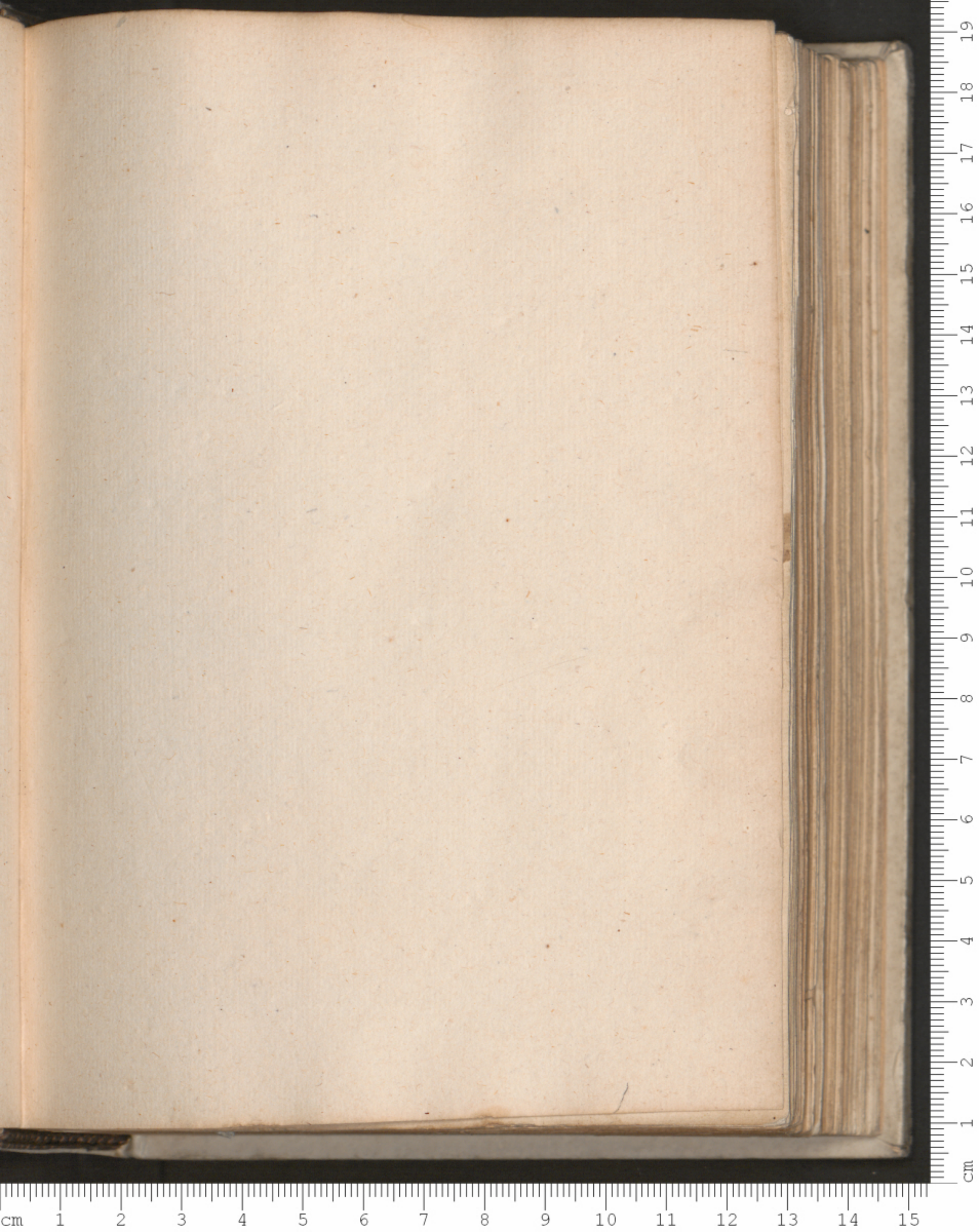

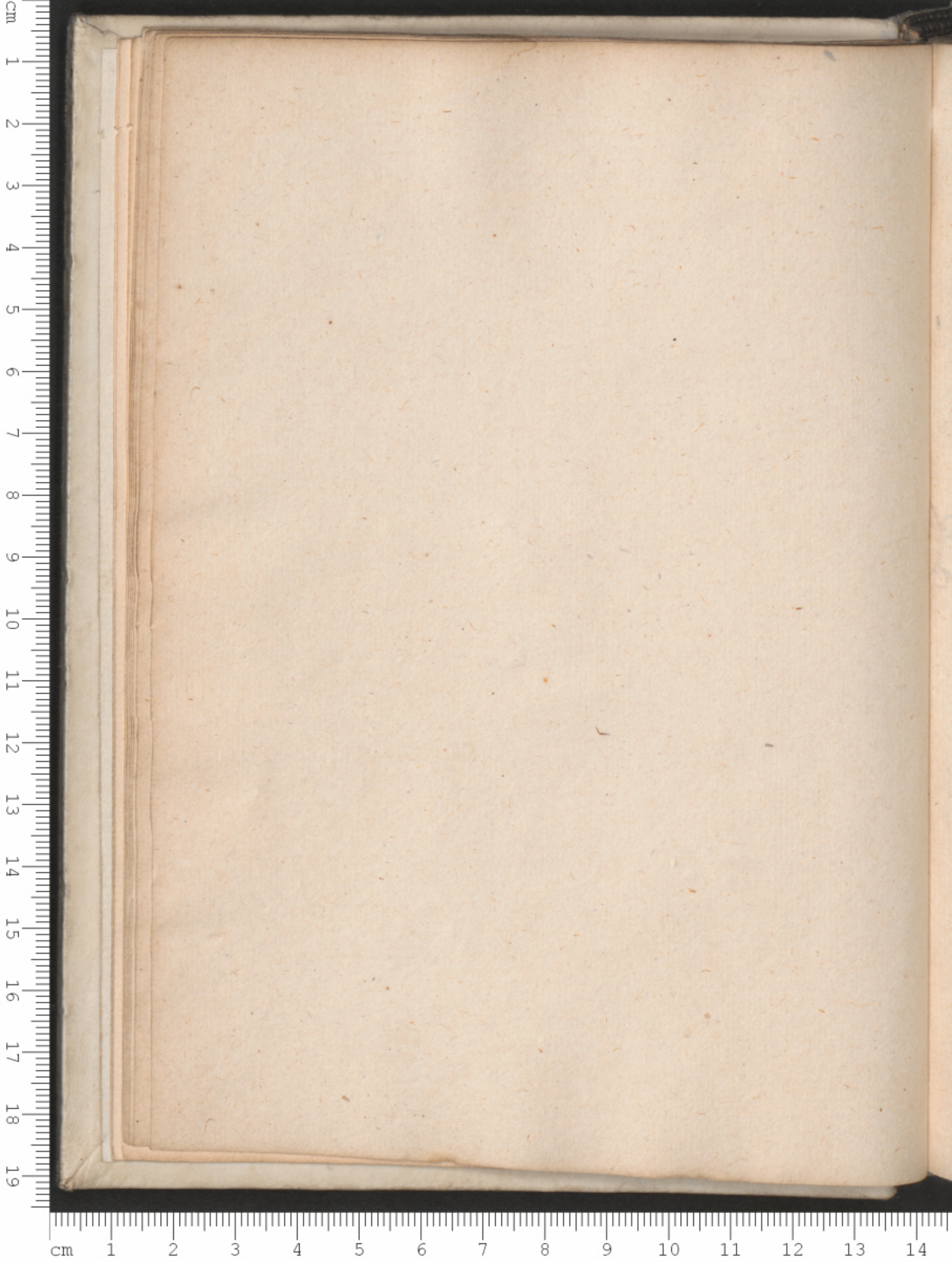

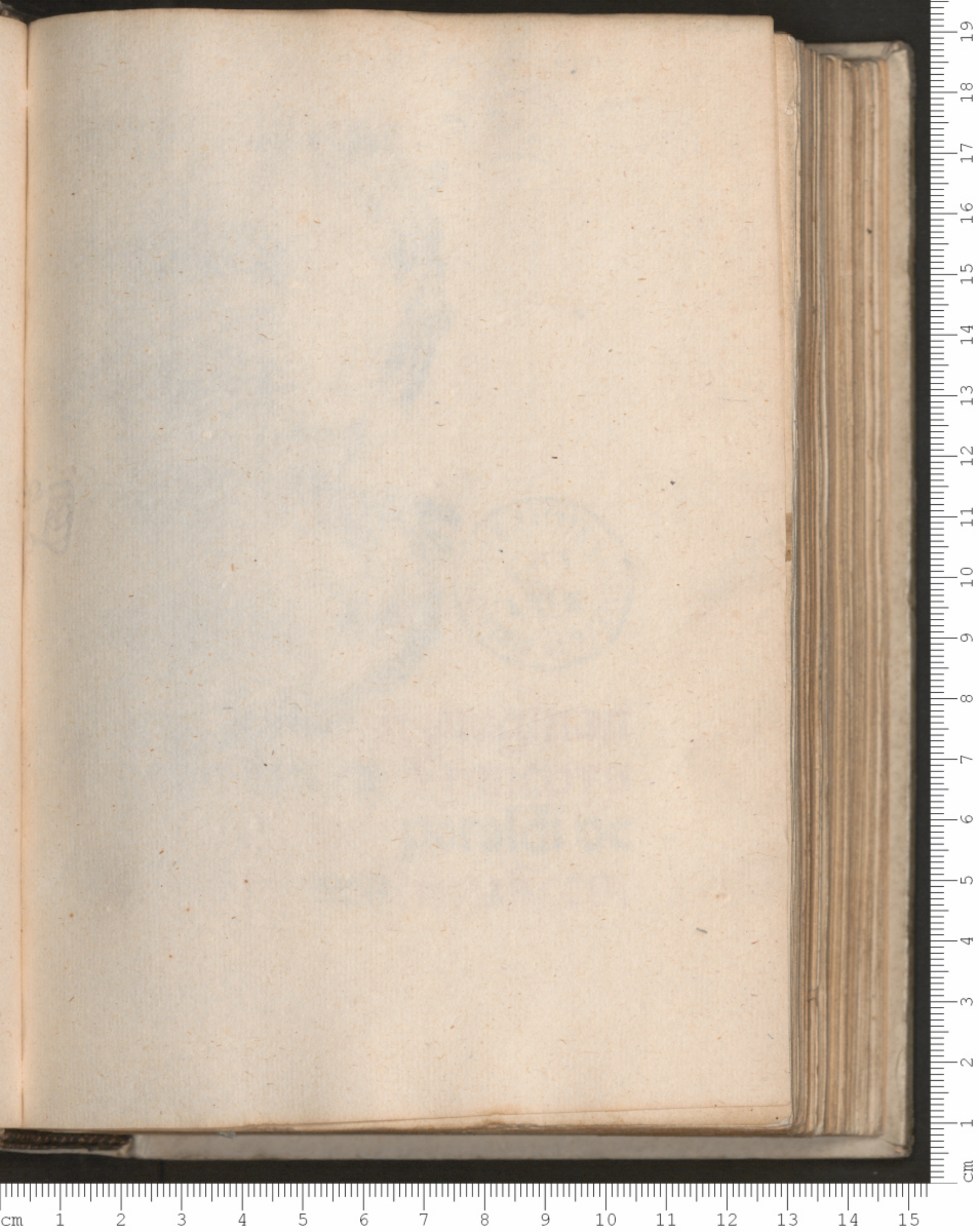

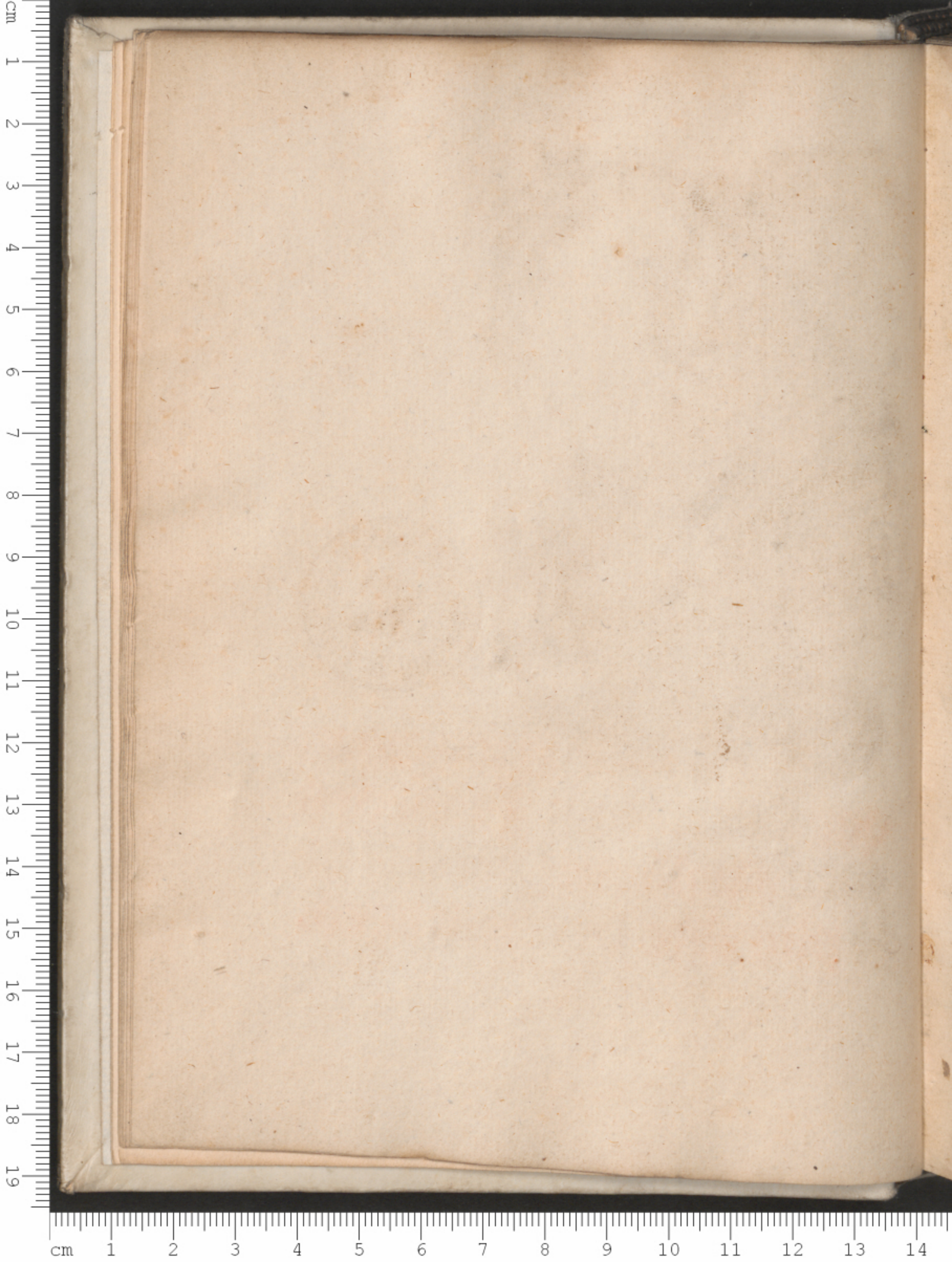

Modus seruandus in executione seu
prosecutione gratie expectatiue.

huic 11

Primo habitis bullis blūbatis executor vel iudex: execu-
tores siue iudices si fuerint in Ro. cu. vel in partib⁹: vadat
vel vadant cū bullis z debita cū instantia requirant seu requi-
rant z humiliter petat seu petāt vt procedat seu pcedant ad
executionē supradicte grē: fm eius directā formā z tenore z
litteraz apostolicaz de z super dicta grā sibi cōcessaz. Qui
executor siue executores si pcedere voluerint assignet impe-
tranti certū terminū ad cōparendū corā eo vel corā eis pro-
ducēdo pducendū z docendū de vita sua laudabili z puer-
satione honesta: z de oībus necessarijs faciat plenā fidez ipsīs
executoribus seu iudici vel iudicibus.

Habet etiā notarios z tabelliones publicos. lrasq; executo-
riales seu pcessus per dictos executores seu iudices faciens
dos vel sigillādos: vt executores possint in ipīs legere seu p-
nūtiare inhibitiones z reservatiōes decreta z mādata in scri-
ptis pferenda. Et ipīs executorialibus z pcessibus sigilla-
tis z oībus alijs pmissis sic peractis fiat notificatio litteraz
apostolicaz z pcessuū inde secutorū quāto citius fieri pote-
rit collatoribus vel collatricibus in hunc modū.

Modus insinuādi lras aplicas collatori.

Impetrās accedat ad collatorē vel collatricē vel ecclesiā eo-
rundē vel ad caplm cū notario z testibus idoneis assumptis
vna secū delegato executore vel subdelegatis executoribus
qui bec spēaliter receperūt in mādatīs: si eoz copiā vel pnti-
tiā hēre possit. Deinde dictas lras aplicas z pcessus inde se-
cutos collatoribus vel collatricibus insinuet simul z semel
notificetq; publice z legat de verbo ad verbū z copiā auscul-
tatā eis tradat: z reorat notariū sup hoc vt de notificatiōe pu-
blicatiōe insinuatiōe lectiōe z traditiōe hmoi sibi pficiat pu-
blicū instrūm. ¶ Si vero collator vel collatrix vl' collatores
vl' collatrices forte indignati nollēt audire hmoi notificatio-
nē insinuationē lraz aplicaz z pcessuū inde secutorū pntatio-
nes quas executores fingētes: vel eoz seu eaz pntiaz cōmo-
de hēre nō poterint: vel qz forte habitāt in castris: vel ppter

11

metū corporū ex quo dicti subdelegati executores notarij te-
stes et alij ad hoc necessarij ad dictos collatores seu dictas
collatrices accedere secure nequeant ad insinuandū istas lit-
ras et processus saltē fiat in eorū ecclesijs insinuatio litterarū
apostolicarū et predictorū: et offeratur copia auscultata de ver-
bo ad verbū dictarū litterarū: et in summo altari ponat: et suf-
ficit: quia quilibet prelatus tenet in sua ecclesia habere pro-
curatorem vel officialem de iure.

De provisione faciendā.

Primis vero peractis impetrās acceptet sicut postea dicit
qua acceptatiōe facta vadat cū notario et testibus ad execu-
tores subdelegatos: vel principales: si eorū pntias habere po-
terit. Acceptationē huiusmodi per ipsum factā et in publicā for-
mā redactā et ipsum instrumentū notificet et insinuet. Insinua-
tisq; requirat huiusmodi executores debita cū instantia et humili-
ter ab eis requirat vt huiusmodi beneficiū vacans et per ipsum acce-
ptatū sibi cum omnibus iuribus et pertinentijs cōferant vel
assignent: et principaliter inuestiāt: in corporalē et realē pos-
sessionē ipsius beneficij inducāt et defendant inducū: ac fas-
ciant sibi de huiusmodi fructibus puentibus iuribus et obuentio-
nibus vniuersis integre responderi.

Item si collator vel collatrix in pmissis aliquo modo se op-
ponūt vel ipsum impetrantē in aliquo. s. possessione pacifica:
vel fructuū perceptiōe vel alias quouis mō nitant impedire:
extunc executores prefati eorū litteris et mandatis faciāt et mā-
dent monere collatores vel collatrices quoscūq; vel quascū-
q; et alios seu alias impetrantē ipsum in aliquo impediētes:
vt infra certū tps post monitiōē huiusmodi eis factam ab huiusmodi
impedimētis seu perturbatiōibus desistant. alioquin in sniaz
excōis suspensionis et interdīci incidant ac incidisse denun-
cient ecclesijs cathedralibus collegiatis et singulis alijs pu-
blice et manifeste diebus dñicis et festiuis.

Si vero collator vlt aliquis alius appellauerit ptra pcessus
et madata seu monitiones dictus impetrās presteť qd huiusmodi
cām cōmitti faciat dñis de Rota decidendā tractandā et fine
debito terminandā. Postea vero si collator vel collatrix di-

ceret se velle dicto impetrari beneficiū acceptatū conferre. im-
petrans nō consentiat: sed petat vt eum admittāt z sibi sint
fauorabiles: ijdem executores sui sibi conferant illud. alio-
quin si impetrans consentit in collationē collatorū statim gra-
tia sua expirauit. ¶ Item caueat impetrās ne decipiat. s. ne
collatores vel collatrices eū decipiāt mediāte pmissione ali-
qua vel obligatōe: sed quicquid cū ipsis placuerit de eo faciat
sibi fieri sufficientē cautionē: qz dicunt se de iure non tenere
pmissiones nec obligationes factas impetranti.

Item si adepta possessione impetrās sentiat se grauātū per
suiam sui diocesani: aut eius officialis: aut collatorū dicentiū
se habere iurisdictionē ordinariā super ipm impetrantē rōe
bñficii per eū adepti. Statim ipse impetrans a dicto grauami-
ne cū ad eius peruenerit notitiā sup eo habito maturo p̄silio
iurisperitorū: appellet viua voce corā notario z testibus: z p-
testet q̄ infra .x. dies intendit appellare in scriptis. Et infra
illud tempus vadat ad executorē vel executores z requirat
eum vel eos debita cū instantia: z petat humiliter vt ipsi eū
defendant z pvideant sibi de remedio oportuno sicut de iure
tenent. Qd si forte rennuerint z cōtempserint: impetrās
p̄fatus appellet ad sedem apostolicā in scriptis cōtra col-
latorē vel collatricē ipm grauantes: vel cōtra executores si
bi iustitiā denegātes. z habeat istā appellationē in carta scrī-
ptam z legat eam in hunc modū.

Corā vobis notario z testibus hic p̄sibus z astantibus zc.
Ego. n. canonicus siue rector zc. dico z ppono q̄ Ep̄s z pre-
positus decanus z capitulū talis ecclesie zc. contra me tale
mandatū emisērūt zc. z mihi destinarūt. Quis tenor sequit̄
z est talis zc. In quo quidā mandato diuersa grauamina in-
debite mihi cōtra iustitiā inferunt z illata continent. sup qui-
bus executores mei in gratia mihi facta a sede apostolica de-
putati: licet per me debita cum instantia fuerint requisiti me
defendere vt de oportuno remedio p̄uidere: contra iustiti-
am denegantes: in omnibus z singulis sentiēns me indebite
grauātū: timensqz verisimiliter amplius posse grauari: ad se-
dē apostolicā in his puoco z appello: apostolosqz z litteras

dimissorias instanter instantius et instantissime mihi dari peto
si quis mihi dare voluerit aut etiam poterit. qui si mihi bene-
gati fuerint ex hoc iterato sentiens me indebitograuatū et op-
pressū itez puoco et appello: submittens me et mea oēsque mi-
hi adherētes et adherere volētes tuitioni et p̄dioni dicte se-
dis etc. ut moris est in appellatiōibus fieri.

Item impetrans expedet donec sibi vacauerit cōpetens be-
neficiū nulli alteri de iure debitū quā sibi de huiusmodi vacatiōe cō-
stituerit. et si illud beneficiū vacauerit statim post notificatiōē
litterarū et p̄cessuū collatoribus vel collatricibus factā illud
acceptet sub hac forma corā notario et alijs personis ibidem
stantibus Ego. n. dico et ppono quod a. x. diebus citra vel circa
ad mei notitiā peruenit quod parochialis ecclesia. n. ad collatio-
nē etc. reuerendorū religiosorū vel religiosarū abbatīs et cōuen-
tus nūc. n. vacauit et vacat ad p̄s per mortē siue obitū vel p̄
liberā resignatiōē dñi. n. canonici. Quapropter eandē eccle-
siā parochialē siue etc. tanquā mihi et nulli alteri debitā de iure
cum oībus iuribus et pertinētīs suis vniuersis in hijs scri-
ptis accepto: et volo mihi quāto citius fieri poterit de eadez p̄-
uideri vigore et auctoritate gr̄e ap̄lice dudū mihi per sanctis-
simū dñm n̄m papā etc. mihi et super quāuis aliā dispositiō-
nē coniūctim vel separatim talis vel talis. s. qui in tali vel ta-
li diocē vacat vel cū vacauerit in futurū put in l̄ris ap̄licis su-
per huiusmodi gratia cōfēdis plenius continet. Et p̄testor mihi
lominus quod si mihi dictū beneficiū de iure non debeat: saluū
et illesū sit et maneat mihi ius ad aliud beneficiū mihi et nul-
li alteri debitū de iure acceptādū vigore gratie et supradicta
auctoritate etc. inuocās super hijs testimoniū stantiū omnium
personarū: et precipue tui notarij publici hic p̄ntis: et requiro
te sub debito officio et iuramento p̄stito super hijs p̄dictis
ut conficias mihi publicū instrumentū.

Nora quod post citatiōē executā lis dicit pendere in tantū quod
si alter litigantiū morit in curia vel in partibus lite indecisa
tūc nullus papalis potest beneficiū acceptare: sed solus pa-
pa habet de isto disponere. Laueat ergo ille collitigās et fac-
ciat se in ius illius defuncti surrogare: ne alter ipsum preue-

niat. Et idem si collitigantes simul cōcordant lite indecisa:
z si alter ipsoꝝ morit' z non renunciat: tūc illud beneficiū ite-
rum censet' pape reservatū. Nec cadit sub grā expectatiua
seu expectantiū. Hoc est verū si lis pendeat in Ro. cu. secus
tamē si alibi. etiā si quis renūciat in curia beneficiū: statim cē-
setur pape reservatū in eiusdem dispositione.

Modus resignandi beneficia.

Si quis beneficiū libēter vellet resignare siue renūciare z ti-
meat papales cū gratijs expectatiuis: constituat pcuratorē
in Ro. cu. ad renūtiandū: z videas qd tu habeas illud in po-
testate tua: tūc potes renūciare qñ volueris. z facta renūcia-
tione in cōtinenti impetret tanq̃ per renunciationē. Aliter
tū potest fieri: Impetrat ille beneficiatus vnā grām expecta-
tiuā: postea impetrabimus beneficiū suū per assecutionē au-
toritate aplice fiendā cū clā: etiā si p liberā in Ro. cu. vel ex-
tra eā factā renūciationē: cū clis alijs oportunis vt in forma

¶ Si quis impetrauerit beneficiū realiter deuolutū vel res-
ervatū: vel alias debito modo vacās: z postea impetret ali-
ud: vel nō curat psequi primū: tūc illud beneficiū stat in di-
spositiōe solius pape per manus appositionē.

Si aliquis impetrat beneficiū generalit' deuolutū vel reserua-
tū: z anteq̃ adipiscat' plenā possessionē illius morit' aut renū-
ciat: vel nō curat psequi: adhuc stat dispositio illi⁹ beneficij
in manibus solius pape. Nec reuertit' ptās puidēdi ad ordi-
nariū seu collatorē: nisi vacatio hmoi facta realiter sit purga-
ta: v3 qd impetrās effectualiter sit adeptus possessionē illius
beneficij: tunc primū reuertit' ad suū beneficiū.

Habens grām in cōi forma pauperz: ante purificationē grē
sue ordinariū beneficiū pferre fm aliquos. Aliqui tū dicunt
qd non. s. dñs Jo. Cal. qui tenet qd ante publicationē grē sue
in cōi forma pauperz manus ordinarij sunt ligatē: dūmodo
eā infra mēsem post vacationē beneficij purificet z acceptet
ita fuit alias observatū. Secus tū de gratia speciali.

Ordinarij nō possunt beneficiū pferre infra menses post va-
cationē z hoc ppter decretū pape. Sed si fuerit acceptatū in-
fra mensem tūc itez non potest: qz sua collatio non valeret.

Potest tñ post mensem cōferret: z sic valeret.

Habens grām in cōi forma pauperz tenet ante vacationē litteras suas insinuare ordinario: alias nō pōt acceptare. Sed hñs grām in spēali non tenet lras insinuare ordinario: alias bene pōt acceptare: nisi ppter pcurrentē z maiorē diligentia.

Et si quis habz beneficiū curatū z assequit aliud curatū auctoritate apostolica tñc primū vacat sedi aplice per assecutionē z stat in manibus pape aut cadit sub gratijs expectantis. secus tñ si assecutus sit aucte ordinaria: qz tunc primū vacat ordinario suo: z papales acceptare nō possunt.

Habens beneficiū curatū z assequit aliud curatū quacunqz aucte: tunc primū statim postqz habuerit possessionē scōi beneficij tenet dimittere primū infra mensem in manibus ordinarij: nisi lis moueat super scōo. qz si ambo retinuerit simul per mensem: tñc ipse est priuatus vtroqz: z cū hoc efficit inhabilis ad alia obtinenda: z ambo beneficia vacāt *Lu. ro. iuxta constitutionē Execrabilis.*

Si qsefficiat de familia pape vel eiꝝ officialis: tñc bñficia sua sunt sedi aplice reservata: etiā si moriat ante qz de officio familiaritatis se intromittat: z postqz acceptauerit: nihilominus si postea resignet adhuc eius bñficia sunt reservata.

Ordinarius semp debet conferre beneficiū z pñtare coram notario publico: z instrumenta collatiōis z presentatiōis cū sigillis pprijs roborare. qz litteris ordinarioꝝ nō semper credit nisi quis doceat: z hoc de cōsuetudine: qz ordinarij psueuerūt tales litteras tñ sigillis pprijs roborare *Et hoc in decisionibus Rote plenius continetur.*

Si quis vigore grē sue aliqd acceptet beneficiū z faciat sibi pvideri seruatis seruādis: ita qz ius sibi debet in isto beneficio: postea sibi dat intrusus: vel alias quolibet impedit vel perturbat z sic de isto beneficio pcordat: z ille alter obtinet beneficiū: z ipse aliud vult acceptare vigore grē sue. *Quero vtrū possit: Dico qz nō: qz per solā acceptationē gratia sua fuit cassa quo ad alia beneficia: ex quo sibi det ius in primo: alias cōmitteret fraus in infinitis: qz papa vult ipm impetrantem tantū de beneficio prouisum esse.*

Item cadens in penā p̄stitutionis **Ex**ecrabilis est inhabilis ad
quēcūq; beneficia obtinenda: z nō poterit sine dispensatione
speciali ad aliqua b̄nficia p̄moueri: z oīa alia beneficia que
habet vltra illa duo curata possunt impetrari.

Habens beneficiū curatū: z si assequit̄ aliud curatū auct̄e or
dinaria: z papales acceptant illud: z iste primus retinet ista
duo curata per mensem ita q̄ cadit in penā p̄stitutionis **Ex**ec
crabilis. Quero cui debeat: Dico q̄ acceptanti semper in
litteris dat̄: dummodo nulli sit inquisitū.

Item vbi plures sunt collectores in diocesi vel ciuitate q̄
beneficia taliū non sunt reservata: z hoc si ambo vtantur of
ficio subcollectoris. Si autem alter eorū vtitur tūc beneficia
sunt reservata: alias nō: vt vult regula dñi Grego. pape. xi.
Sed si oēs beneficiū acceptauerint licet vnus exerceat tunc
nullius beneficia sunt reservata.

Nota q̄ lis vertit̄ inter. a. z. b. super aliquo beneficio: tamē
q̄. a. renūciat beneficiū: z postea morit̄. b. venit. a. z vult ha
bere beneficiū. Querit̄ nunquid possit: Distinguit̄: aut re
nūciat libere omnibus iuribus suis. aut alias amicabilem se
cū ipso componit. Si libere. aut in manibus ordinarij. aut co
ram autenticis personis. Si in manibus ordinarij tūc non
potest habere regressum. Si corā autenticis personis: tūc aut
medio iuramento: aut non. Si medio iuramento: tunc tenet
renūciatio: alias non tenet. z poterit semper habere regressū
scilicet. a. ad beneficium suū.

Nota q̄ pena cōstitutionis **Ex**ecrabilis est qñ aliquis ha
bens beneficiū curatū: aliud consequit̄ curatū quauis auct̄e
tenet̄ primū in manibus ordinarij libere z realiter infra mē
sem resignare: alias elapso mense priuatus est vtroq;: z am
bo ip̄a beneficia statim ad papā sunt deuoluta ita q̄ nullus
expectantiū de illis potest se intromittere.

Nota q̄ licet generaliter **Ep̄s** vel superior regulariter cau
sas possit delegare z eas alijs cōmittere. tamen vbi agit con
tra aliquem de scismate vel heresi: cū tales cause censeant̄
maiores: non possunt alteri delegare.

¶ Finis.

Anno dñi millesimo quingentesimo

